

Udarbejdet af	Anne Sofie Vedsted Hammer		
Øvrige deltagere	Tim Kåre Jensen, Øystein Angen		
Kontaktperson i SFLF	Oliver Kieme Henneberg		
Dato for henvendelse	Dato for svarfrist	Dato for afsendelse	Versionsnummer
12-05-2026	Hurtigst muligt, gerne inden inde kl. 12 d. 13-05-2026	13-05-2026	1
Journalnummer/sagsnummer	SFLF	KU	SSI
	2026-90258	061-0531/26-3680	26/02148

Besvarelse vedr.

Risikovurdering af forurening af hovedkød med specificeret risikomateriale

Bestilling

Styrelsen for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri ønsker en vurdering af risikoen for overførsel af bovin spongiform encefalopati til mennesker gennem hovedkød fra kreaturer, som potentielt er forurenet af specificeret risikomateriale. Kreaturerne stammer formodentlig udelukkende fra EU, deres alder er ukendt, men de er sandsynligvis over 12 måneder gamle. Kødet er hovedkød og luftrør, der er taget fra hoveder, hvor foramen magnum ikke har været forseglet.

Svar

Det vurderes, at der teoretisk kan være en risiko for eksponering af mennesker for bovin spongiform encefalopati (BSE) ved konsum af hovedkød fra kreaturer, hvis kødet er kontamineret med specificeret risikomateriale (SRM), herunder materiale fra centralnervesystemet i forbindelse med manglende forsegling af foramen magnum ved udtagning af hovedkød.

Det er imidlertid ikke muligt på det foreliggende grundlag at kvantificere risikoens omfang. Dette skyldes blandt andet manglende oplysninger om dyrenes præcise alder, oprindelse og eventuelle geografiske oprindelseslande, samt hvor længe kødet har været opbevaret. Oplysningen om, at dyrene "formodentlig udelukkende stammer fra EU", medfører betydelig usikkerhed i vurderingen. Forsegling af foramen magnum i slagteprocessen hindrer, at hjerne- og rygmarvsmateriale kontaminerer hovedkødet. Den manglende forsegling af foramen magnum gør, at en kontaminering af hovedkødet med SRM ikke kan udelukkes.

Der er i de seneste år påvist enkelte tilfælde af BSE i EU, hovedsageligt atypisk BSE hos ældre kreaturer. Generelt er den klassiske, foderbårne BSE-type sjældent forekommende EU, og de tilfælde, der opstår, er ofte den atypiske form. Klassisk BSE (C-BSE) er den historiske, epidemiske form for bovin spongiform encefalopati, som var associeret med fodring af kreaturer med foder kontamineret med prioner, særligt kød- og benmel. Atypisk BSE omfatter H-type og L-type BSE. Disse former forekommer meget sjældent,

typisk hos ældre kreaturer, og vurderes at opstå spontant/sporadisk. Atypiske tilfælde påvises hovedsageligt gennem den løbende overvågning af risikodyr i EU.

Der er i de seneste år kun påvist få tilfælde af BSE i Europa, hovedsageligt atypisk BSE hos ældre kreaturer. Klassisk BSE (C-BSE), den historiske foderbårne form associeret med prionkontamineret kød- og benmel, forekommer nu meget sjældent i EU. Den seneste bekræftede forekomst af klassisk BSE i et nuværende EU-medlemsland var i Frankrig i 2016. Der er desuden rapporteret klassiske BSE-tilfælde i Storbritannien i 2021 og 2024.

Atypisk BSE omfatter H- og L-type BSE og vurderes at opstå spontant/sporadisk, typisk hos ældre kreaturer. Disse tilfælde påvises hovedsageligt gennem den løbende overvågning af risikodyr i EU. I Holland blev der senest påvist et tilfælde af atypisk BSE i 2023, og EFSA rapporterede tre tilfælde af atypisk BSE i EU i 2024.

Forekomsten af BSE i EU vurderes samlet som meget lav, men sygdommen kan ikke anses for fuldstændigt fraværende i EU-populationen.

Det kan på baggrund af de foreliggende oplysninger ikke udelukkes, at der kan have været risiko for kontaminering af hovedkød med SRM.

Kilde:

Romolo Nonno, Giuseppe Ru, Roxani Aminalragia-Giamini, Catalin Iancu, Angel Ortiz-Pelaez, Kamela Kryemadhi, Francesca Baldinelli. The European Union summary report on surveillance for the presence of transmissible spongiform encephalopathies (TSE) in 2024. European Food Safety Authority (EFSA), November 2025. [The European Union summary report on surveillance for the presence of transmissible spongiform encephalopathies \(TSE\) in 2024 - - 2025 - EFSA Journal - Wiley Online Library](#)

Field Code Changed